مجـــله‌ی توســعه‌ی آمـــوزش در علـــوم پزشــکی
دوره‌ی ۲، شماره ۳، پاییز و زمستان ۸۸، صفحات ۹ تا ۱۶

بررسی وضعیت انتقال (ترجمان) دانش با تاکید بر انتقال یافته‌های پژوهشی در دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی سال ۸۸_۱۳۸۷

دکتر محمدعلی حسینی[۱]، بهناز حبیب‌خدا[۲]، دکتر مسعود فلاحی[۳]، فروزان شکوه[۴]، مریم دانایی[۵]

نویسنده‌ی مسئول: تهران، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی Mahmaimy@yahoo.com

چکیده

زمینه و هدف: *امروزه جوامع از دانشگاه‌ها انتظار پاسخ به نیازهایشان را داشته، این امر از طریق انتقال و تبادل دانش بین دانشگاه، به عنوان تولید کننده‌ی دانش و سازمان‌ها و اجتماع به عنوان دریافت کننده‌ی دانش، امکان‌پذیر می‌باشد. دانشگاه به عنوان یکی از مهم‌ترین منابع تولید دانش بایستی با سازمان‌های مصرف کننده‌ی این دانش ارتباط مناسبی داشته، از این طریق به انتقال موثر دانش به سازمان‌ها اقدام نماید. یکی از مهم‌ترین بخش‌های انتقال دانش، ترجمان یافته‌های پژوهشی به زبان مخاطبان و ذینفعان می‌باشد. عوامل مختلفی در فرآیند انتقال دانش نقش دارند.*

روش بررسی: *این پژوهش از نوع مطالعات ارزش‌یابی عمل کرد بوده که با روش توصیفی، مقطعی انجام شده است. جامعه‌ی مورد مطالعه در این پژوهش شامل کلیه‌ی اعضای هیئت علمی و کارشناسان پژوهش دانشگاه بودند. نمونه‌ی مورد مطالعه شامل ۴۰ نفر از این افراد که حاضر به مشارکت در پژوهش شدند که با روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند، بود. ابزار تحقیق پرسش نامه‌ی تهیه شده توسط کمیته‌ی ترجمان دانش دانشگاه علوم پزشکی تهران همراه با تغییرات بود که اعتبار و اعتماد علمی آن مجددا محاسبه شد (آلفای ۰/۹۴)*

یافته‌ها: *یافته‌های این پژوهش نشان داد: ۴۷ درصد از شرکت کنندگان خانم، نیمی از افراد در مقطع تحصیلی دکترای، ۶۸ درصد از شرکت کنندگان اعضای هیئت علمی، سابقه‌ی کار افراد ۵۳ درصد بالاتر از ده سال و بیش از ۸۵ درصد افراد دارای کارهای پژوهشی بودند. بیش از ۷۰ درصد نمونه‌ها با مراکز دیگری غیر از محل کار خود مرتبط بودند. میانگین حاصل از سوالات بخش شناسایی نیاز مخاطبان و تبدیل آن به پروژه‌های تحقیقاتی ۲/۷۸، میانگین حاصل از سوالات بخش تولید شواهد قابل استفاده در تصمیم‌گیری‌ها ۲/۸۷ میانگین حاصل از سوالات بخش کاربرد نتایج پژوهش‌ها توسط کاربران نهایی ۲/۶۲ و در نهایت میانگین کل ۲/۷۵ بود.*

نتیجه‌گیری: *یافته‌های این پژوهش نشان داد، تفاوت چندانی در انتقال و ترجمان دانش بین زن و مرد و سابقه‌ی کار و انجام پژوهش وجود نداشته است. هم‌چنین میانگین کل ترجمان دانش در دانشگاه در حد متوسط و از وضعیت مناسب و ایده‌ال ترجمان دانش پایین‌تر بود. این امر بیان‌گر عدم انتقال مناسب یافته‌های پژوهشی است که با رفع موانع و ارایه‌ی راه بردهای مناسبی هم‌چون، تشویق پژوهش گران به انتقال یافته‌های پژوهشی خود به کاربران، می‌توان ترجمان دانش در دانشگاه را ارتقا بخشید.*

واژگان کلیدی: ترجمان دانش، انتقال دانش، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

۱- دکترای مدیریت آموزش عالی، استادیار دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
۲- کارشناس ارشد مدیریت فناوری اطلاعات، بانک ملی ایران
۳- دکترای پرستاری، استادیار دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
۴- کارشناس ارشد آموزش پزشکی، مربی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
۵- کارشناس علوم اجتماعی، مرکز مطالعات و توسعه آموزش، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1388.2.3.6.8]

مقدمه

امروزه جوامع از دانشگاه‌ها انتظار پاسخ به نیازهایشان را داشته، این امر از طریق انتقال و تبادل دانش بین دانشگاه، به عنوان تولید کننده‌ی دانش و سازمان‌ها و اجتماع به عنوان دریافت کننده‌ی دانش، امکان‌پذیر می‌باشد. یکی از مهم‌ترین بخش‌های انتقال دانش، ترجمان یافته‌های پژوهشی به زبان مخاطبان و ذینفعان می‌باشد. انتقال دانش به جریان انداختن اطلاعات (شامل ایده‌های خوب، نتایج تحقیقات و مهارت‌ها) از درون موسسات آموزشی به سمت مشاغل و جوامع محلی و منطقه‌ای است، مثال‌هایی از انتقال دانش عبارت است از: تحقیقات کاربردی، مشاوره‌ها، مشارکت در انتقال دانش، آموزش عوامل مربوط به شغل، حق ثبت، ایجاد شرکت‌های اقماری و توسعه‌ی حرفه‌ای پیوسته (۱). دانشگاه به عنوان یکی از مهم‌ترین منابع تولید دانش بایستی با سازمان‌های مصرف کننده‌ی این دانش ارتباط مناسبی داشته، از طریق این ارتباط به انتقال موثر دانش به آن‌ها اقدام نماید. این ارتباط یک فرآیند دو طرفه بوده، از تعامل بین دانشگاه و سازمان‌های مرتبط در جامعه، آموزش و تحقیقات دانشگاه‌ها هدف مند گشته، اثر بخشی فعالیت‌های دانشگاه و سازمان‌های مربوط ارتقاء می‌یابد (۲). موضوع ارتباط بین دو جامعه (محققین و سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران) چیز جدیدی نیست، لیکن واژه‌ی انتقال دانش جدیدا" در این حوزه ظهور نموده است. موسسه‌ی تحقیقات سلامت کانادا، انتقال دانش را "تبادل، تولید و کاربرد اخلاقی یافته‌های پژوهش در یک تعامل گسترده بین پژوهش‌گران و مصرف کنندگان دانش"تعریف کرده است. در حوزه‌ی سلامت، هدف از انتقال دانش، تسریع در کاربرد یافته‌ها و استفاده از نتایج پژوهش‌های انجام شده برای بهبود نظام سلامت، خدمات و تولیدات اثربخش تر و نیز داشتن نظام خدمات سلامت قوی‌تر می‌باشد (۳). در پاسخ به این سوال که چرا انتقال دانش مهم است؟ باید گفت که به موازاتی که دولت‌ها سرمایه‌گذاری در تحقیقات را افزایش می‌دهند، نیاز به اثربخشی دو طرفه (از طریق اتصال تحقیق وانتقال نتایج پژوهش‌ها به بازار) برای اطمینان از این که نتایج تحقیقات خوب موجب بهبود تولید و خدمات شده و به بازار بهتر تبدیل شود، افزایش می‌یابد (۴). در فرآیند انتقال دانش، نقش سازمان‌های تولید کننده‌ی دانش از اهمیت بالایی برخوردار است. در این میان دانشگاه‌ها به عنوان مهم‌ترین مراکز تولید علم بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته‌اند. رشد و توسعه‌ی ساختار اقتصادی تنها زمانی به وجود می‌آید که جوامع مبتنی بر دانش، افزایش یافته، راه‌های موثرتر کارکرد را ایجاد کنند. به طور سنتی دانشگاه‌ها جایگاه علم بوده، برای داشتن نقش مهمی در اقتصاد، امروزه چنین برنامه‌ریزی می‌شود که نه تنها دانش جدید در دانشگاه‌ها تولید شود، بلکه دانش تولید شده از دانشگاه‌ها به جامعه منتقل و با نیروی بیشتری چرخ صنعت را به گردش درآورد (۵). مجدزاده در مطالعه‌ای تحت عنوان "چرا ترجمان دانش اهمیت دارد." می‌نویسد، در گزارش جهانی "دانش برای سلامت بهتر" در سال ۲۰۰۴ اعلام شد، اکتشافات زیست پزشکی تنها در صورتی می‌توانند باعث ارتقای سلامت جامعه شود که برای ایجاد تغییرات، خصوصا در زمینه‌های اجتماعی، سیاسی، سیستم‌های بهداشتی و گروه‌های جمعیتی، به کار گرفته شوند (۶). بارویک می‌نویسد: عدم استفاده از دانش جدید در تصمیم‌گیری‌ها و عمل کردها در حوزه‌ی سلامت علاوه بر اعمال هزینه‌های بیشتر ممکن است برای بیماران زیان بار هم باشد (۷). این امر نیاز به همکاری بیشتر و حمایت از پژوهش‌گران در حوزه سلامت را گوش‌زد می‌کند. بر اساس پژوهش‌های انجام شده در ایالات متحده امریکا و هلند، حدود ۳۰ تا ۴۵ درصد بیماران خدمات مبتنی بر شواهد علمی دریافت نکرده، ۲۰ تا ۲۵ درصد مراقبت‌های غیر ضروری و یا مضر دریافت می‌کنند. برای پرکردن شکاف میان پژوهش و عمل در حوزه سلامت بایستی دنیای پژوهش‌گران و سیاست‌گذاران سلامت به‌یک دیگر نزدیک‌تر شود (۶).

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1388.2.3.6.8]

آروانتیس و همکاران در بررسی رابطه‌ی شرکت‌های خصوصی با دانشگاه‌ها و مراکز تولید علم و تاثیر انتقال دانش و فناوری بر رشد و توسعه‌ی اقتصادی، ۲۵۸۲ شرکت سویسی را بررسی و چنین نتیجه گرفتند که تنها ۲۷ درصد از کل شرکت‌ها در فرآیندهای انتقال دانش مشارکت داشته‌اند (۸). حسن زاده در تحقیقی پیمایشی با عنوان موانع زیر ساختی اعمال مدیریت دانش، عوامل زیر ساختی مدیریت دانش در کشور را در شش گروه اصلی تقسیم نموده است: راه بردهای زیر سازمانی، تشکیلات سازمانی، منابع انسانی، تامین مالی، فناوری اطلاعات و ارتباطات و فرهنگ سازمانی (۹). چراقی در پژوهشی با عنوان "ادراک و تبیین چگونگی انتقال و استفاده از دانش پرستاری در عمل و ارایه‌ی الگو" چنین نتیجه‌گیری کرده است که وحدت رویه در انتقال دانش وجود نداشته، گسست متقابل تئوری، عمل و عمل، تئوری با محوریت فرآیند نارسای انتقال دانش در آموزش دانشگاه موجود است (۱۰). نورمن و هارتا در پژوهشی با عنوان "انتقال و تبادل دانش از طریق شبکه‌های اجتماعی، بنیانی برای جوامع فعال در کنترل تنباکو"، چنین نتیجه گرفته‌اند که سیستم‌های ارایه‌ی خدمات سلامت، زمانی پیشرفت می‌کنند که انتقال و تبادل دانش بین متخصصان، محققان، سیاست گذاران و کاربران اتفاق افتاده، مستندات و شواهدی با کیفیت بالا در اختیار آن‌ها باشد (۱۱). رمازمی طی مطالعه‌ای با هدف بررسی و پاسخ به این سوال که آیا "گانوکسی یا تعاملات" می‌تواند به عنوان پلی برای انتقال دانش عمل کند؟". مهم‌ترین عامل موثر در انتقال دانش را اعتماد بین تولید کننده و مصرف‌کننده دانش ذکر می‌کند (۱۲). لیدر در پژوهش خود بزرگ‌ترین مانع انتقال دانش را مانع فرهنگی و بزرگ‌ترین مانع مدیریت دانش را توجه به احتکار دانش ذکر کرده است (۱۳). وردایر در مطالعه‌ای، در مورد نظام آموزش عالی و نوآوری صنعتی با هدف جمع‌آوری شواهد تجربی درباره‌ی راه‌های اثربخش ارتباط موسسات آموزش عالی با شرکت‌های خصوصی که در فرآیند نوآوری صنعتی نقش دارند، چنین نتیجه گرفت که نوع مهارت‌ها و صلاحیت‌های مورد نیاز کارکنان بخش تحقیق و توسعه بایستی بیش از چیزی باشد که در حال حاضر وجود دارد و هم‌چنین ارتباط نزدیک‌تر نیروی کار شرکت‌ها با دانشگاه‌های کلیدی در آن زمینه برای انتقال دانش ضرورت است (۱۴). در کشور ما عوامل موثر بر انتقال و تبادل دانش کمتر مورد توجه قرار گرفته، وضعیت مدیریت دانش در سازمان های آموزشی پژوهشی چندان مشخص نیست. حسینی در پژوهش خود مهم‌ترین عوامل موثر در انتقال و تبادل دانش بین سازمان‌های اجرایی و دانشگاه‌های مرتبط را پایین بودن سطح سرمایه‌گذاری در تولید علمی، عدم وجود ارتباط منطقی بین کارشناسان اجرایی و اساتید دانشگاه‌ها، عدم توجه به شایسته سالاری در به کارگماری افراد در پست‌های مدیریتی، کارشناسی و تخصصی، عدم توجه به نیازهای بخش صنعت و اجرایی در ارایه‌ی طرح‌های پژوهشی و عدم ارایه‌ی نتایج پژوهش‌ها متناسب با نیاز مصرف کنندگان ذکر نموده است (۱۵).

با عنایت به آن که جهت حرکت از وضعیت موجود به وضعیت مطلوب اطلاع از وضعیت موجود الزامی است، این پژوهش با هدف بررسی وضعیت انتقال (ترجمان) دانش با تاکید بر انتقال یافته‌های پژوهشی در دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی سال ۸۸_۱۳۸۷ انجام شده است.

روش بررسی

این پژوهش از نوع مطالعات ارزش‌یابی عمل کرد بوده که با روش توصیفی، مقطعی انجام شده است. جامعه مورد مطالعه در این پژوهش شامل کلیه‌ی اعضای هیئت علمی دانشگاه بوده است. روش نمونه‌گیری از نوع نمونه‌گیری در دسترس بوده، که با توجه به ویژگی‌های مورد نظر پژوهش گر از جمله مشارکت داوطلبانه، عضویت هیئت علمی آموزشی و پژوهشی، ارایه‌ی پاسخ‌های صحیح و کامل به پرسش‌ها، از

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1388.2.3.6.8]

بین اعضای هیئت علمی تمام وقت حاضر در محل دانشگاه در زمان پژوهش، تنها ۴۰ نفر از این افراد پرسش‌نامه‌ها را بازگردانده، نمونه‌ی این پژوهش را تشکیل دادند. ابزار تحقیق پرسش‌نامه‌ی تهیه شده توسط کمیته‌ی ترجمان دانش دانشگاه علوم پزشکی تهران همراه با تغییرات جزیی بوده که اعتبار صوری و محتوایی آن مجددا با نظر ۸ تن از اساتید و خبرگان به دست آمده اعتماد علمی آن با روش بررسی هم‌سانی درونی مجددا محاسبه و آلفای۰/۹۴ به دست آمده است. مقیاس بررسی در پرسش‌نامه مقیاس لیکرتی بین ۱ تا ۵ بوده که ۱ نشان‌گر کمترین توجه و ۵ نشان‌گر بیشترین توجه به هریک از عوامل پرسشنامه بوده است. این ابزار دارای سه بخش وضعیت نیازسنجی مخاطبان، تولید دانش و کاربرد دانش بوده است.

یافته‌ها

یافته‌های این پژوهش نشان داد: که ۴۷ درصد از شرکت کنندگان را خانم تشکیل دادند. نیمی از افراد در مقطع تحصیلی دکترای، ۵۳ درصد افراد با سابقه‌ی کار بالاتر از ده سال و ۸۵ درصد افراد دارای سابقه‌ی انجام پروژه‌های پژوهشی بوده، بیش از ۷۰ درصد نمونه‌ها با مراکز دیگری غیر از محل کار خود در ارتباط کاری بودند. میانگین حاصل از سوالات بخش شناسایی نیاز مخاطبان و تبدیل آن به پروژه‌های تحقیقاتی ۲/۷۸، میانگین حاصل از سوالات بخش تولید شواهد قابل استفاده در تصمیم‌گیری‌ها ۲/۸۷، میانگین حاصل از سوالات بخش کاربرد نتایج پژوهش‌ها توسط کاربران نهایی ۲/۶۲ و در نهایت میانگین کل ۲/۷۵ بود. یافته‌های این پژوهش هم‌چنین نشان داد اختلاف معناداری بین زن و مرد، سابقه‌ی کار و داشتن سابقه‌ی انجام پروژه‌های پژوهشی در انتقال و ترجمان دانش وجود نداشته است ($P<۰/۰۵$). هم‌چنین میانگین کل ترجمان دانش در دانشگاه در حد متوسط بوده، از وضعیت مناسب و ایده‌ال ترجمان دانش پایین‌تر بوده است. (لازم به ذکر است در جداول به ترتیب اهمیت گویه‌های مهم‌تر پرسشنامه ارایه شده است.)

جدول ۱: میانگین نمره‌ی حاصل از پاسخ‌های ارایه شده به سوالات بخش وضعیت نیازسنجی مخاطبان

ردیف	مولفه‌ها	میانگین
۱	مکانیسم‌های تشویقی برای جذب اعتبار پژوهش خارج از سازمان وجود دارد.	۲/۳۲۵
۲	برای زمینه سازی اجرای پژوهش‌های مرتبط، سازمان ما همراه با استفاده کنندگان از نتایج پژوهش (مدیران و سیاست گذاران) جلسات منظم و هدفداری را برای توسعه همکاری و استفاده از ظرفیت‌های متقابل تشکیل می‌دهد (شبکه همکاری).	۲/۳۲۵
۳	در صورت جذب منابع پژوهشی خارج از سازمان، محققین در زمان کوتاه و به راحتی می‌توانند آن را صرف امور پژوهشی نمایند.	۲/۴
۴	اولویت‌های پژوهشی سازمان ما در جلساتی با حضور نمایندگان سازمان‌های اجرایی و یا استفاده کنندگان از نتایج پژوهش تعیین می‌گردد.	۲/۴۲۵
۵	مقدار بودجه و سهولت جذب منابع خارج سازمان نسبت به جذب بودجه پژوهشی در خود سازمان به نحوی است که محققان ترغیب به استفاده از منابع خارج از سازمان می‌شوند.	۲/۴۲۵

همان طور که ملاحظه می‌شود به ترتیب از بالا به پایین میزان توجه به هریک از موارد فوق در دانشگاه بیشتر شده، به عوامل فوقانی توجه کمتری صورت گرفته است.

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1388.2.3.6.8]

جدول۲: میانگین نمره‌ی حاصل از پاسخ‌های ارایه شده به سوالات بخش وضعیت تولید دانش

ردیف	مولفه‌ها	میانگین
۱	گروه‌هایی که بایستی از نتایج تحقیق استفاده کنند در طراحی تحقیق و یا انجام آن مشارکت داده می‌شوند.	۲/۷۵
۲	در مرکز ما پژوهش‌هایی که منجر به تولید شواهد و پیام قابل انتقال می‌شود در اولویت‌های پژوهش قرار داشته، تامین اعتبار می‌شوند (مانند انجام مطالعه مروری منظم و یا فعالیت‌های تولید راهنماهای بالینی و .	۲/۷۵
۳	در پیشنهادات طرح‌های پژوهشی (طرح‌هایی که استفاده کننده‌های نتایج تحقیق، ارایه دهندگان خدمات، مدیران، سیاست‌گذاران، گروه‌های بیماران یا مردم هستند)، منابعی برای طرح انتشار نتایج (غیر از انتشار در مجلات علمی پژوهشی) در نظر گرفته می‌شود.	۲/۷۵
۴	در سازمان برای انجام هر پژوهش برنامه‌ی تضمین کیفیت (پروتکل‌های انجام پرسش‌گری و یا آزمون کارکنان پژوهش) وجود دارد.	۲/۸

همان طور که ملاحظه می‌شود به ترتیب از بالا به پایین میزان توجه به هریک از موارد فوق در دانشگاه بیشتر شده، به عوامل فوقانی توجه کمتری صورت گرفته است.

جدول۳: میانگین نمره‌ی حاصل از پاسخ های ارایه شده به سوالات بخش ***وضعیت کاربرد دانش***

ردیف	**مولفه‌ها**	**میانگین**
۱	محققین میزان استفاده از نتایج پژوهش‌های سازمان ما توسط تصمیم گیرندگان را مورد بررسی قرار می‌دهند (در قالب بخشی از طرح تحقیق و یا پیشنهاد طرح پژوهشی مجزا).	۲/۳۲۵
۲	محققین سازمان ما موانع احتمالی تغییر رفتار تصمیم گیرندگان برای استفاده از نتیجه پژوهش‌های آن‌ها را شناسایی می‌کنند.	۲/۳۲۵
۳	در سازمان ما ساختار (مانند دفتر و یا واحد سازمانی) و نیروی انسانی لازم برای تقویت "انتقال دانش با توجه به مقدار تولید پژوهش‌های قابل انتقال به تصمیم گیرندگان حاصل از پژوهش" وجود دارد.	۲/۴۲۵
۴	سازمان ما برای انتقال دانش حاصل از پژوهش، برنامه منظمی با رسانه های عمومی و اختصاصی گروه‌های مخاطب دارند.	۲/۴۲۵
۵	آموزش انتقال دانش و بهره برداری از نتایج پژوهش‌ها در برنامه عمومی آموزش روش تحقیق وجود دارد.	۲/۴۲۵
۶	جلسات ارایه‌ی نتایج پژوهش‌ها به تصمیم گیرندگان برگزار می‌شود.	۲/۴۷۵
۷	مدیران پژوهشی سازمان ما می دانند که کدام دسته از محققین(به تفکیک رشته‌ی تحصیلی، گروه یا غیره) در زمینه‌ی انتقال دانش حاصل از پژوهش بیشتر ضعف دارند تا برای آن‌ها مداخله مناسب طراحی کنند.	۲/۵۲۵
۸	انگیزه‌ی لازم برای محققین سازمان ما برای (از جمله تشویق، وجود قوانین مناسب در ارتقا و یا ترفیع) انتشار دانش وجود دارد.	۲/۵۲۵

همان طور که ملاحظه می شود به ترتیب از بالا به پایین میزان توجه به هریک از موارد فوق در دانشگاه بیشتر شده، به عوامل فوقانی توجه کمتری صورت گرفته است.

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1388.2.3.6.8]

بحث

جدول یک در خصوص نیاز سنجی از مخاطبان، عدم وجود مکانیزم‌های تشویقی برای اعضای هیئت علمی جهت جذب بودجه‌های پژوهشی سازمان‌های دیگر، عدم وجود رابطه‌ی مناسب بین دانشگاه و سازمان‌های مصرف کننده دانش و نیز بروکراسی نامناسب اداری برای جذب و هزینه بودجه‌های پژوهشی را به عنوان مهم‌ترین موانع انتقال دانش معرفی نموده است. لوماس می‌نویسد: مشارکت، حمایت و سرمایه‌گذاری دولت مردان محلی در تحقیقات یکی از راه‌های ایجاد حس مالکیت بر نتایج تحقیقات و کاربرد آن‌ها است. برای این کار بایستی با سیاست گذارانی که نتایج تحقیقات به کار آن‌ها می‌آید جلسات تعاملی تشکیل داده، نتایج را به آن‌ها ارایه نمود (۱۶). جدول دو در بخش مربوط به تولید دانش، عدم مشارکت مصرف کنندگان دانش تولید شده در فرآیند پژوهش، عدم ارایه‌ی اولویت مناسب به طرح‌های کاربردی در دانشگاه، عدم در نظر گرفتن بخشی از بودجه‌ی پژوهشی برای انتقال یافته‌ها به مخاطبان و عدم وجود سیستم مناسب پایش کیفیت نتایج طرح‌ها را به عنوان مهم‌ترین موانع انتقال دانش شناخته است. فروغان در تحقیق خود در دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی چنین نتیجه می‌گیرد که سهم عناوین توانبخشی از کل تحقیقات پایان یافته در دانشگاه بین سال‌های ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۳ نزدیک به ۳۰ درصد بوده که تنها درصد ناچیزی از آن‌ها هم در عمل به کار گرفته شده است (۱۷).جدول سه در خصوص کاربرد دانش، عدم توجه محققین به میزان کاربرد یافته‌ها توسط سازمان‌های مصرف کننده، عدم توجه محققین به عوامل موثر در کاربرد یافته‌ها توسط کاربران، عدم وجود افراد و برنامه‌هایی برای ترجمان یافته‌های پژوهشی، عدم وجود ارتباط مناسب با سازمان‌های اطلاع‌رسان برای آگاه سازی عمومی از نتایج و عدم وجود ارتباط آموزشی مناسب با سازمان‌های مصرف کننده دانش را مهم‌ترین موانع انتقال دانش شناخته است.

بونگرز در مطالعات خود مقوله‌ها و روش‌های مختلفی که باید در انتقال دانش بین صنعت و دانشگاه به آن توجه شود را انتقال دانش از طریق انتشارات مقالات علمی، مشارکت در کنفرانس، شبکه‌ها و هیئت‌های حرفه‌ای، تحرک و جا به جایی افراد بین سازمان‌ها، ایجاد شبکه‌های ارتباطی بین افراد، همکاری و تعاون در تحقیق و توسعه، به اشتراک گذاری تسهیلات، تعاون و همکاری در آموزش‌های کاربردی، قراردادهای تحقیق و مشاوره، حق مالکیت معنوی و تاسیس شرکت‌های اقماری و کارآفرینی معرفی می‌نماید (۱۸).

نتیجه‌گیری

یافته‌های این پژوهش نشان داد وضعیت ترجمان دانش و انتقال یافته‌ها متناسب با نیاز کاربران در این دانشگاه در حد متوسط بوده، با وضعیت ایده‌ال انتقال دانش فاصله‌ی زیادی دارد. به منظور ارتقای وضعیت انتقال دانش توصیه می‌گردد، بروکراسی ارتباط بین مراکز تولید و مصرف کننده دانش تسهیل گردد، مشارکت مسئولین اجرایی در طرح‌های تحقیقاتی، ایجاد بستر تعامل دو جانبه برای نیازسنجی و ارایه‌ی طرح‌ها متناسب با نیاز مصرف‌کنندگان، حمایت مالی مراکز از پژوهش‌گران، اختصاص بخشی از بودجه طرح‌ها به ترجمان دانش انجام شود.

تقدیر و تشکر

از مسئولین و اعضای هیئت علمی دانشگاه که در انجام این پژوهش ما را یاری نمودند، تقدیر می‌گردد.

منابع

1- Avaiable from : http://www.Chester.ac.uk/ktp/faq.html

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1388.2.3.6.8]

2- Kogan. Universities, Handbook of Intellectual Property Management: Protecting, Developing and Exploiting Your P Assets: London; 2004.

3- Canadian Institute of Health Research (CIHR). The CIHR Knowledge Translation Strategy. 2004-2009: Innovation in Action: 2004.

4- Avaiable from: www.auril- cpd.org/index_html/document_ view?mo…

5- Huber G. Transfer of knowledge in knowledge management systems: Unexplored issues and suggested studies. *European Journal of Information Systems.* 2001; 10: 72-9.

۶- مجدزاده، محمدرضا و همکاران "چرا ترجمان دانش اهمیت دارد ؟". نشریه مرکز تحقیق و توسعه سیاست‌های دانشگاهی در نظام سلامت. نوبت اول (kte@sina.tums.ac.ir) ۱۳۸۷.

7- Barwick MA. Knowledge transfer and implementation of evidence-based practices in children's mental health". Children's mental health Ontario Santé Mentale pour enfants Ontario: 2005.

8- Arvanitis S, Ursina K, Woerte M. Determinants of knowledge and technology transfer activities between firms and science institutions in Switzerland: an Analysis based on firm data. Work paper. Swiss Federal Institute of Technology Zurich (ETHZ). J.E.L. Classification: O30. 2005.

۹- حسن زاده موانع زیر ساختی اعمال مدیریت دانش. مجموعه مقالات اولین کنفرانس ملی مدیریت دانش. ایران. تهران. سالن همایش‌های رازی ۱۳۸۶.

۱۰- چراقی، محمد علی. ادراک و تبیین چگونگی انتقال و استفاده از دانش پرستاری در عمل و ارایه الگو. پایان نامه دکترای تخصصی پرستاری. دانشکده پرستاری دانشگاه تهران ۱۳۸۶.

11- Norman CD. Huerta T. Knowledge transfer & exchange through social networks: building foundations for a community of practice within tobacco control. *PubMed*. 2006.

12- Ramasamy B, Goh KW, Yeung M. Is Guanxi (relationship) a bridge to knowledge transfer? *Journal of Business Research*. 2006; 59: 130-9.

13- Leader to Leader, The sticky organization: barriers to knowledge transfer. *Lead Lead.* 2003: 64.

14- Verdier E. Higher education systems and industrial innovation. *Research and Development/Directorate European Commission.* 2002.

۱۵- حسینی، محمد علی." طراحی چهارچوب ادراکی انتقال و تبادل دانش بین دانشکده‌های توانبخشی و سازمان های ارایه دهنده خدمات توانبخشی کشور. پایان نامه دکتری. دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات. تهران ۱۳۸۷"

16- Lomas J. Using linkage and exchange to move research into policy at acanadian foundation. *Healthaffairs.* 2000; 19: 237.

۱۷- فروغان، مهشید. شیرازی خواه، مرضیه. "بررسی پژوهش‌های انجام شده توانبخشی در سه سال اخیر و کاربردی نمودن آن". دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی. تهران ۱۳۸۵.

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1388.2.3.6.8]

18- Bongers F, den Hertog P, Vandeberg R. Naar een meetlat voor wisselwerking. Verkenning van de mogelijkheden voor meting van kennisuitwisseling tussen publieke kennisinstellingen en bedrijven/ maatschappelijke organisaties. Den Haag: AWT: 2003.

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1388.2.3.6.8]